

Modelul de audit pe bunastare al Wild Planet Trust

Adaptat dupa Modelul de audit al Societatii Zoologice din Detroit, auditul Wild Planet Trust este conceput astfel incat sa ofere o viziune de ansamblu asupra aspectelor fizice si sociale care trebuie luate in calcul pentru un singur animal sau mai multe animale care impart acelasi amplasament.

Auditul pe bunastare consta in 28 de intrebari concepute pentru a sublinia indicatorii de bunastare pozitivi si negativi in 4 arii cheie:

Sanatatea animalelor, Mediu de viata potrivit, Comportamente si Factori de stres. Se foloseste un sistem de notare cu cod de 3 culori.

Mai intai, curatorii sunt rugati sa faca o lista in care sa prioritizeze animalele sau amplasamentele pe care vor sa le evalueze (vezi Fig.1). Daca nu exista preferinte, se face un plan sistematic pentru evaluarea bunastarii in zoo

Fig.1 : Procesul de audit pe bunastare la Wild Planet Trust

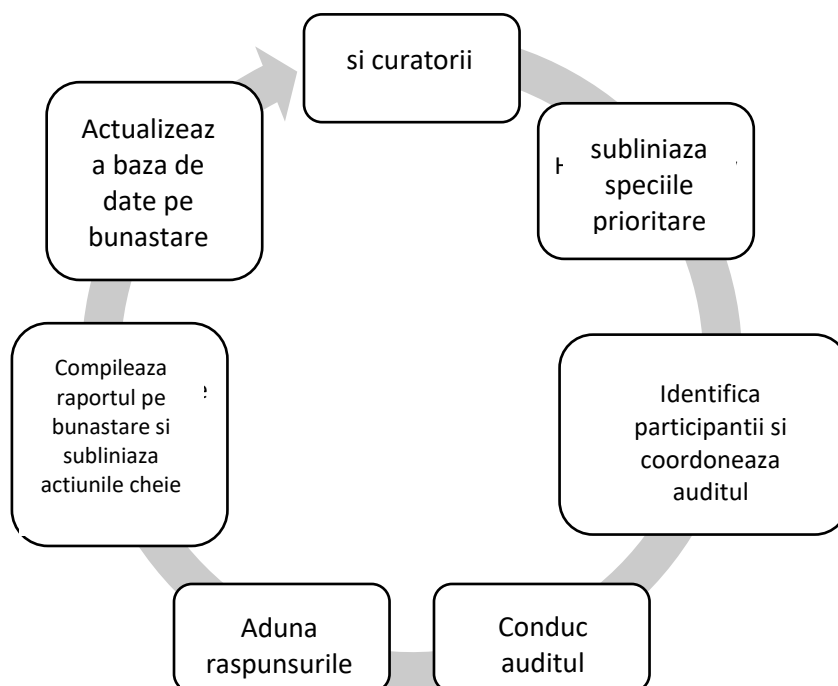

Fig.1: Procesul de audit pe bunastare de la Wild Planet Trust :

Pentru a completa un audit este nevoie de minim 3 membri ai personalului. Unul va fi evaluator neutru si minim 2 ingrijitori vor lua parte la proces. La cererea curatorului, personalul veterinar este invitat sa finalizeze auditul pentru speciile unde exista motive de ingrijorare in ceea ce priveste bunastarea.

Nu exista un nr. maxim de persoane care pot participa la audit. Toti beneficiarii care au legatura cu speciile respective pot completa un audit, explorandu-se astfel diverse puncte de vedere. Pentru speciile controversate/prioritare se va realiza un audit suplimentar cu auditori neutri, suplimentari si cu invitati din alte departamente.

Completarea auditului dureaza aproximativ 15 minute.

Intrebarile au mai multe variante de raspuns care includ si o rubrica **Dovezi/comentarii** unde se culeg informatii suplimentare.

Fiecare persoana care completeaza auditul trebuie sa raspunda folosindu-si la maxim cunostiintele si experienta.

Raspunsurile trebuie bazate pe cunoasterea anterioara a animalelor/amplasamentelor si pe observatiile realizate in timpul auditului.

La finalizarea auditului, raspunsurile sunt adunate intr-un singur raport de audit. Acest raport ofera o vedere de ansamblu asupra feedback-ului oferit de diferitii beneficiari inclusiv aspecte ale unui nivel ridicat de bunastare si recomandari pentru imbunatatirea situatiei. Raportul incepe cu o vedere de ansamblu a punctajelor compilate pentru a sublinia categoriile din evaluare unde au fost gasite cele mai multe probleme pe bunastare (vezi fig.2).

Cei care fac verificarea citesc comentariile de la rubrica **Dovezi/Comentarii** pentru a identifica pareri comune si aspecte subliniate in fisele de audit completate.

Apoi se studiaza cat mai multe documente din literatura de specialitate incluzand aici: manuale de ingrijire, lucrari stiintifice, fise de dieta, inregistrari ZIMS, rapoarte ale ingrijitorilor, ect. Daca este nevoie, se includ grafice si calcule. De asemenea, se pot adauga fotografii si filmari.

Raportul de audit ofera o imagine asupra nivelului de asigurare a bunastarii prin prisma celor 4 arii cheie.

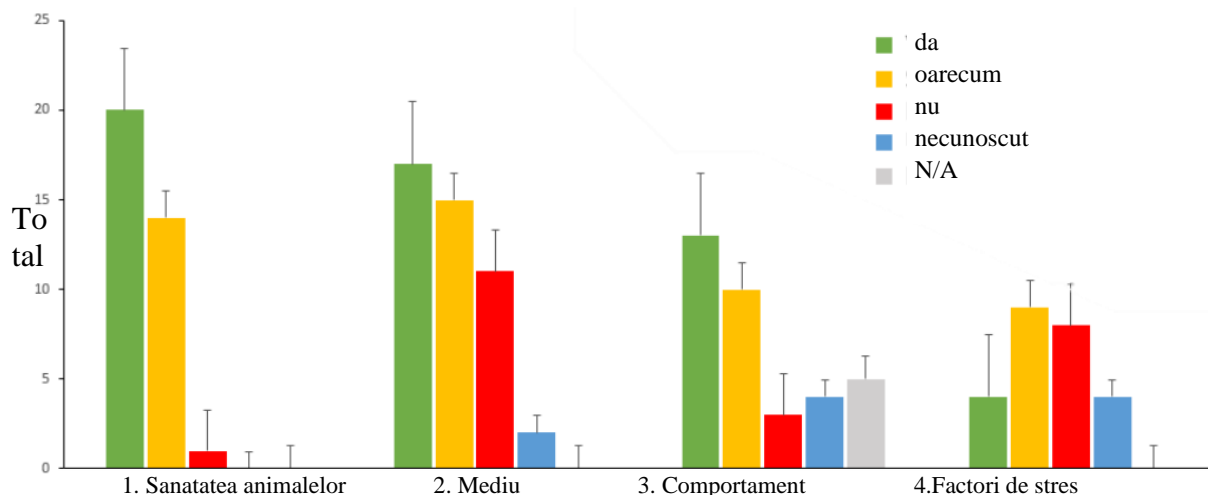

Fig. 1 Exemplu de grafic folosit pentru analiza rezultatelor obtinute in formularele de audit si pentru a evidentia problemele de bunastare descoperite

Uneori, in raportul de audit pot fi subliniate discrepantele dintre punctele de vedere ale beneficiarilor (ex. puncte de vedere diferite ale observatorilor neutri fata de cele ale ingrijitorilor). Este important sa se evalueze nivelul de pregatire al ingrijitorilor si neconcordanțele referitoare la nivelul de bunastare si managementul bunastarii animalelor din colectie.

La finalul raportului, se recomanda actiuni cheie care sa rezolve problemele de bunastare subliniate prin procesul de audit. (actiuni cheie= pasi ai actiunilor pentru imbunatatirea ariilor unde nu sunt indeplinite nevoile de bunastare).

Raport Audit Wild Planet Trust

Art:

Completat de:

Specie:

Curator:

Data:

Veterinar:

Amplasament

Ingrijitor:

Amplasament:

Observator neutru:

Sumar scoruri:

Masuri pentru bunastare	Scorurile compilate				
	Da	oareccum	Nu	Necunoscut	N/A
Sanatatea animalelor					
Mediu potrivit					
Comnportamente					
Factori de stres					
Total					

Paragraf sumar:

(aspecte despre nivelul de bunastare pozitiva, aspecte ingrijitoare si dovezi)

Obiecte luate in calcul:

(feedback de la seful ingrijitorilor)

Actiuni cheie:

(actiuni de monitorizare, imbunatatire a aspectelor care au generat ingrijorarea pe tema bunastarii)

Fig 2. Model de raport de audit

Cand sunt gata, rapoartele se transmit pentru verificare curatorului in grija caruia intra animalele sau amplasamentele respective.

Urmeaza o sedinta in care curatorii pot sugera versiunile finale de editare a rapoartelor si in care se pot modifica listele de actiuni.

Dupa aprobare, auditul este considerat finalizat, iar actiunile cheie sunt adaugate intr-o **Lista de actiuni pentru asigurarea bunastarii**. Lista include costurile estimative, planificarea in timp si monitorizarea continua a progresului pentru fiecare actiune sugerata, pentru fiecare specie si grup de animale.

Tabelul 1: Exemple de fise de actiuni (Lista Actiunilor pentru Bunastare) unde este monitorizata completarea actiunilor cheie

Spice	Denumirea stiintifica	Amplasament	Data revizuirii	Data aprobării de către curator	Actiuni ptr bunastare decise in urma auditului	Finalizate (actiunile)	Data finalizării	Cost	Comentarii
Spp.	Spp.	E1	05.01.2019	23.01.2019	Monitorizarea continua si diminuarea problemelor de sanatate prezente la momentul de fata	In desfasurare		N/A	Se desfasoara din 22.03.2019
					Imbunatatirea incalzirii si iluminarii in zona interioara a adapostului	da	01.03.2019	€€	
					Asigurarea mai multor etajere pe verticala	da	01.03.2019	€	
					Marirea si extinderea suprafetei acoperite cu crengi si a densitatii acestora atat in spatiul interior al adapostului cat si in cel exterior	Nu		€€	
					Asigurarea substratului in exteriorul amplasamentului	In desfasurare		€	Se desfasoara din 22.03.2019
					Asigurarea umbrei in ext amplasamentului	In desfasurare		€	Se desfasoara din 22.03.2019

O Lista de actiuni pentru bunastare este discutata in timpul sedintei Comitetului Curatorial, de Bunastare si Etica pentru a fi folosita ca referinta pentru deciziile manageriale referitoare la animalele din colectie.

Re-auditare si comparatie intre stadiile de bunastare pentru diferite specii:

Scorul mediu al estimarilor de bunastare poate fi folosit pentru a compara verificari consecutive de tip audit ale aceleiasi specii sau aceluiasi grup de animale de-a lungul timpului sau ca raspuns la conditiile de cazare, modul de ingrijire sau schimbarile din grupul social. Graficele pot fi utilizate pentru a compara diversele verificari de tip audit.

Acestea permit o vizualizare a modificarilor nivelului de bunastare dupa ce au fost implementate actiunile din Lista pentru asigurarea bunastarii (ex. fig.4)

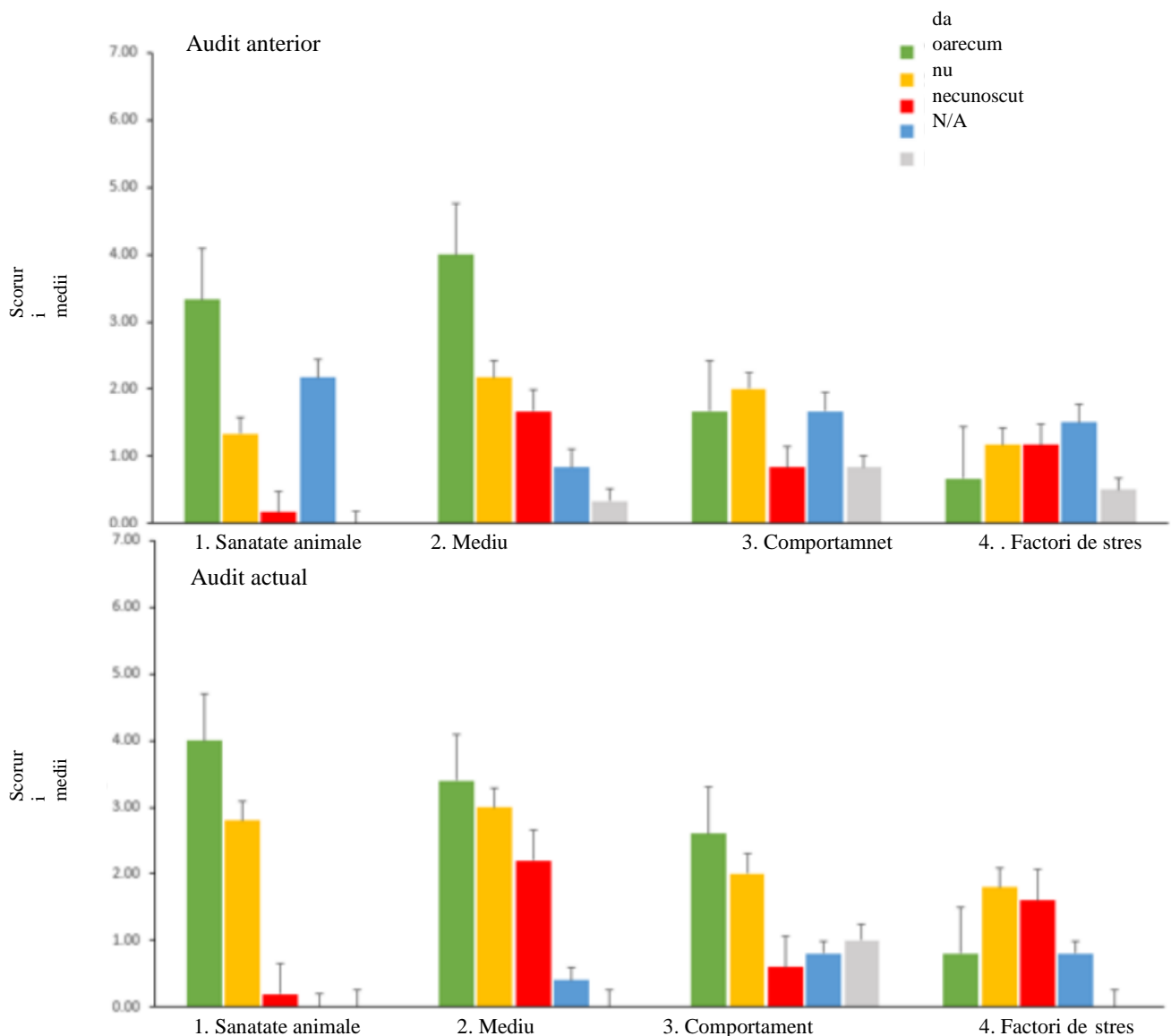

Fig. 3: Exemplu de comparatie intre cele 2 scoruri medii a 2 verificari de tip audit desfasurate inainte si dupa realizarea unor schimari in amplasamentul unui animal. Analiza are ca scop scoaterea in evidenta a arilor unde starea de bunastare s-a modificat in timpul dintre cele doua verificari.

WWCT EVALUAREA BUNASTARII

Data:

Amplasament :

Specie:

Completat de:

Ora de Start/finis:

Meteo:

Explicatii:

Da: dovezi ca nevoile de bunastare a animalelor au fost indeplinite pe deplin

Oarecum: dovezi ca nevoile de bunastare a animalelor sunt indeplinite partial

Nu: dovezi ca nevoile de bunastare a animalelor nu sunt indeplinite

Necunoscut/ nu s-a observat: nu exista suficiente dovezi pentru a face o evaluare

N/A: nu se aplica

Dovezi/comentarii: detalii care sustin decizia de acordare a scorului pentru nivelul de bunastare

Bifati casuta potrivita si sustineti prin comentarii decizia luata

Sanatatea animalului	Da	Oarecum	Nu	Necunoscut/ nu s-a observat	N/A	Dovezi/comentarii
1) Pare animalul a fi intr-o stare buna?						
2) Sunt indeplinite nevoile nutritionale (tinand cont de dieta in natura)?						
3) Este dieta potrivita pentru animal? Luati in calcul cantitatea, compozitia si variatia hranei						
4) Sunt apa si hrana oferite animalelor respectand modul in care beau si se hranesc in natura? Aspecte care trebuie luate in calcul:cantitatea hranei, modul de prezentare si momentul in timp cand sunt hranite.						
5) Este ferit animalul de raniri/ rau fizic?						
6) Este ferit de imbolnaviri? Va rugam sa oferiti detalii (ex.acut/cronic)						
7) Are animalul acces la ingrijire medicala preventiva si de urgenta?						
Total						

Un mediu potrivit	Da	Oarecum	Nu	Necunoscut/ nu s-a observat	N/A	Dovezi/comentarii
8) Oferă amplasamentul siguranță și securitate pentru animale?						
9) Îndeplinesc caracteristicile fizice ale adăpostului nevoile de bază ale animalelor (apa, hrana, adăpost), dimensiunile, complexitatea, construcția și substratul/designul peisagistic?						
10) Are animalul capacitatea de a alege în ce parte a amplasamentului își petrece timpul?						
11) Are animalul oportunitatea de a alege dacă să interacționeze sau nu cu celelalte animale din amplasament?						
12) Are animalul acces la adăpost și locuri în care să se retragă ?						
13) Are animalul acces la enrichment fizic ?						
14) Dacă da, folosește animalul enrichmentul fizic într-un mod corespunzător speciei?						
15) Este animalul ferit de perturbarile din mediu (ingrijitori/ celelalte amplasamente/vizitatori)?						
16) Oferă amplasamentul condiții climatice similare cu cele din natură (temperatura, umiditate, lumină) și potrivite cu cerințele speciei?						
Total						
Comportament	Da	Oarecum	Nu	Necunoscut/ nu a fost observat	N/A	Dovezi/comentarii
17) Își poate exprima animalul o paletă largă de comportamente?						

18) Are animalul oportunitatea de a se integra in dinamica sociala potrivita/naturala?						
19) Este dinamica sociala stabila?						
20) Foloseste animalul spatiul si mobilierul din amplasament?						
21) Manifesta animalul semne de comportament apatic (ex. depresie, letargie, dezinteres)?						
22) Este animalul ferit de interactiuni agresive altele decat cele specifice speciei sale?						
23) Se joaca animalul singur sau cu alte animale? Manifesta comportament de joaca solitar sau social?						
Total						
Factori de stres	Da	Oarecum	Nu	Necunoscut /nu a fost observat	N/A	Dovezi/comentarii
24) Are animalul capacitatea de a evita factorii de stress (cum ar fi: vizitatorii, ingrijitorii, stresul social)?						
25) Manifesta animalul comportamente anormale, incluzand aici comportamente stereotipe? Descrieti (ex. locomotor, oral, automutilare)						
26) Se poate identifica cauza care a generat comportamentele anormale?						
27) Exista un raspuns proactiv de management a comportamentelor anormale?						
28) Manifesta animalul comportamente asociate cu frica in timpul desfasurarii procedurilor de ingrijire si intretinere?						

Total						
Audit al bunastarii Total						